

KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
JEGYZŐJÉTŐL
MEZŐZOMBOR
Levél cím: 3931 Mezőzombor, Árpád u. 11.
Tel: 47/369-128, Fax: 47/369-445

11/2839/2025

Előterjesztés

**Mezőzombor Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. július 16. napján
tartandó
rendes/rendkívüli testületi ülésére**

Tárgy: A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2024. évi ellátásáról szóló beszámoló módosítása

Előterjesztő: dr. Sável Kata jegyző

Előterjesztést készítette/előadó: Lajcsák Edina szociális és igazgatási ügyintéző

Mellékletek:

Törvényességi véleményezésre bemutatva: dr. Sável Kata jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A már elfogadott és jóváhagyott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2024. évi ellátásáról szóló beszámolót kiegészíteni szükséges a 149/1997. (IX.10.) Korm.rendelet 10. számú melléklete alapján a gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok, különös figyelemmel a bölcsődei ellátásra. A mellékletben foglaltakra tekintettel a 2024. évi beszámoló kiegészítésre került a bölcsődei ellátás bemutatásával.

Jelen előterjesztés a 2024. évi helyzetértékelést, a statisztikai adatokat tartalmazza. Mezőzombor Község Önkormányzatának ellátási területe a település lakosságára terjed ki.

1. Demográfiai mutatók

Állandó lakosság száma 2024. január 1. napján: 2343 fő

0-3 évesek		4-6 évesek		7-14 évesek		15-18 évesek	
fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány
59	65	55	38	128	142	54	45
124 fő		93 fő		270 fő		99 fő	

Gyermekek száma összesen: 586 fő településünkön.

Az összlakosság létszáma az előző évhez képest 18 fővel emelkedett. A változás a 0-3 éves korosztályú gyermekek létszámában történt a tavalyi évhez képest.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorúvá vált gyermek a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti. A települési önkormányzat jegyzője a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény állapítható meg annak a gyermeknek, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap mindenkor legkisebb összegének 225 %-át (2025. évben 64.125,-Ft), illetve ha a szülő, törvényes képviselő egyedülállóként neveli a gyermeket, a 245 % -át (2025. évben 69.825,- Ft).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családok számára:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- meghatározott pénzbeli támogatás, és egyéb kedvezmények igénybevételének biztosítása.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre 2024. évben 362 fő volt jogosult. Elutasító döntés nem született, ennek főleg az az oka, hogy az ügyfeleket tájékoztatjuk a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénybevételének feltételeiről, és ha úgy látják, hogy nem lesznek jogosultak, kérelmüket nem nyújtják be.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én fennáll, annak a tárgyév augusztus hónapjában, illetve akinek a tárgyév november 1-én fennáll, annak a tárgyév november hónapjában pénzbeli támogatást folyósít (gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 6.000.- Ft/fő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetűek 6.500.-Ft/hó összegben.) A jogosultság megállapítása a PTR rendszer adatain alapul.

2024. augusztus I. alap összegű	2024. augusztus I. emelt összegű	2024. november 1. alap összegű	2024. november 1 emelt összegű	Összesen:
16 fő	362 fő	16 fő	355 fő	749 fő
96.000,-Ft.	2.353.000,-Ft.	96.000,-Ft.	2.307.500,-Ft.	4.852.500,-Ft.

2.2 Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott szempontok alapján, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek részére, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetet állapíthat meg. 2024. évben hátrányos helyzet 334 gyermek esetében, még a halmozottan hátrányos helyzet 11 gyermek részére került megállapításra. A 2023-es évhez képest a hátrányos helyzetűek száma nőtt, amely az alacsony iskolázottságnak tudható be. A halmozottan hátrányos helyzetenél az emelkedést a lakókörnyezeti hiányosságok okozzák.

2.3 Szünidei gyermekétkeztetés

2016. évtől a szünidei gyermekétkeztetés nem pályázati alapon, hanem a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/C. §-a alapján biztosított a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére állapítható meg. 2024. évben szünidei étkeztetésben részesülő 6-18 éves gyermekek száma: tavaszi szünetben 209 fő, nyári szünetben 207 fő, őszi szünetben 245 fő, téli szünetben 248 fő.

2.4 Rendkívüli települési támogatások

Az önkormányzat által nyújtott települési támogatásokat a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások helyi szabályairól szóló 2/2023.(I.24) önkormányzati rendelet szabályozza. Formái:

- gyermekétkeztetési célú települési támogatás
- tanévkezdési célú települési támogatás
- óvodáztatási célú települési támogatás
- speciális célú étrendre szoruló gyerekek támogatása

- rendkívüli települési támogatás

Célja, hogy a gyermeket nevelő családok időszakos létfenntartási gondjain segítsen, valamint a családok előtt álló egyes nagyobb kiadások esetén csökkentse a gazdasági terheket.

2.5. Egyéb a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági tevékenységek

A jegyző feladatait a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet

3. § (1) bekezdés c), g), i), és m) pontjaiban foglaltak határozzák meg, így:

- a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat és jegyzői gyámhatóság a gyermekvédelmi törvényben előírt pénzbeli ellátásokat teljeskörűen biztosította a gyermekeket nevelő családok részére és jelentős egyéb támogatást is nyújtott a helyi rendeletben szabályozott szociálisan rászoruló családoknak.

2.6. Gyermekétkeztetés megoldásának módja, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Az önkormányzat vásárolt élelmezés keretében az alábbi korosztályok részére biztosít közétkeztetést: bölcsődei étkeztetés, óvodai étkeztetés, alsó és felső tagozatos iskolások részére. A bölcsődében 3 éves kor alatti gyermekek részére napi 5 x-i étkezésben, míg az óvodában a 3-6 éves korosztályú gyermekek napi 3 x-i étkezésben részesülnek, általános iskolai tanulók (alsó és felső tagozat) esetén a napi 1 x —i melegétel biztosított. Az étkeztetés 1-8. évfolyam esetén napközi konyha ebédlőjében történik.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

Az intézményvezető által készített tájékoztató jelen beszámoló mellékletét képezi.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde)

A gyermekjóléti alapellátás fontos részét képezi a bölcsőde, amely a családban élő gyermekek életkoruknak megfelelő nappali felügyeletét, nevelését, gondozását, foglalkozását, étkeztetését komplex szolgáltatás keretében nyújtja.

Településünkön a Bóbita Bölcsőde 2 csoportszobában 24 kisgyermek ellátását biztosítja.

A Bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves korosztály napközbeni ellátását biztosító intézmény, a gyermekjóléti alapellátás része. 24 férőhelyen fogadja azon gyermekeket, akiket szüleik munkájuk, elfoglaltságuk vagy egyéb ok miatt nem tudnak otthonukban ellátni. Az intézményben a 2024-es évben 24 kisgyermeket gondoztak.

A gyermekek étkezését a sárospataki Bodrog Hotel főzőkonyhájáról biztosítják. Az étkezést minden kisgyermek igényelte az év folyamán, az ellátásban részesülő gyermekek mind ingyenesen étkeznek.

A bölcsődében gondozó-nevelő munka folyik, mely tartalmazza azokat a nevelési, gondozási feladatokat, melyek biztosítják a gyermekek fejlődését, a közösségi életre való felkészítését és a szociálisan hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatását.

A gyermekekkel foglalkozó felnőttek a bölcsődei program alapján végzik tevékenységüket, nevelői gyakorlatukat, módszereiket egymáshoz közelítve. A biztonságos és tevékenységre

motiváló környezet megteremtésével és a szeretetteljes elfogadással, a szükséges segítséssel fokozzák az aktivitást, az önállóságot. A gyermekek érdeklődését különféle tevékenységek felkínálásával keltik fel. Pl. rajzolás, mondókázás, éneklés.

Csecsemő- és kisgyermekkorban a nevelés döntő és elsődleges tényezője a család. Gyermekvédelmi esetekben, ha a gyermek szocializációja hiányos vagy hibás, a bölcsődei gondozás, nevelés segítségével lehetőség nyílik a szocializációs zavarok enyhítésére, megszüntetésére. Ezek miatt nagy hangsúlyt kell fektetni az elsődleges megelőzésre, mely olyan intézkedések és lehetőségek sorozata, melyekkel a problémák kialakulása megelőzhető.

Ilyen feladatok a bölcsődén belül:

- a folyamatos napirend kialakítása
- a csoportban lévő gyermekek egyéni szükségleteinek figyelembevételével, saját gondozónó rendszer érvényesítése, stb.

Ez a tevékenység elsősorban a kisgyermeknevelő feladata.

Továbbra is figyelemmel kísérik a bölcsődébe felvételt nyerő hátrányos helyzetű gyermekek gondozottságát.

Állandó és folyamatos kapcsolatot tartanak a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek szüleivel. Segítik őket ruhaadományokkal, játékokkal.

Együttműködnek a gyermekvédelemben dolgozó szakemberekkel (védőnő, házi szakorvos, családgondozó).

A bölcsődében észlelt problémáról, ha szükséges, gondozónői véleményt készítenek. Tanácsadást nyújtanak a szülőknek, egyéni beszélgetés keretében. Iparkodnak tájékoztatni a nehézségekkel küzdő családokat a támogatási lehetőségekről, tanácsokat adni a felmerülő vitás kérdések megoldására és a személyi higiénia fontosságát is hangsúlyozzák.

A családdal való kapcsolattartás fontos, állandó odafigyelést és együttműködést kíván a gyermekek érdekében.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2024. évben a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal szakmai ellenőrzést nem tartott.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Mezőzombor Község Önkormányzata a lehetőségekhez képest megteremti a pénzületi és természetbeni ellátások költségvetési fedezetét, és a személyes gondoskodás kötelező, valamint önként vállalt formáit biztosítja az intézmények fenntartásával.

6.A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Mezőzombor Község Önkormányzata 2024. évben bűnelkövetés és bűnismétlés megelőzése céljából nem indított programot.

7.A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.)

A gyermekvédelmi, gyermekjóléti munka során együttműködünk a helyi Vöröskereszttel, Napfényt a beteg gyerekekért, rászorultakért közhasznú alapítvánnyal, akiktől évente több alkalommal ruhanemű és játékadományt kap a település.

ÖSSZEGZÉS

A fentiekre tekintettel következtethető, hogy 2024-ben is bőven volt feladat a gyermekvédelem terén. Sokan sokféleképpen járulnak hozzá a munkához, hogy településünkön minél magasabb szinten, minél szélesebb körben megvalósulhassanak azok a feladatok, melyeket a jogszabályok

előírnak számunkra. 2024. második felében a Családsegítő Szolgálatnál és a Polgármesterei Hivatal szociális szakemberei személyében változások történtek. A Családsegítő Szolgálat vezetője Drótosné Dendel Emese, volt gyámügyi szakügyintéző, míg a hivatal szociális ügyintézője Lajcsák Edina lett.

Bízunk benne, hogy az új szakemberekkel is hatékonyan és gördülékenyen fog működni a közös munka, hogy megfelelő színvonalon tudjuk biztosítani a családok szükségleteihez igazodó gyermekvédelmi feladatokat.

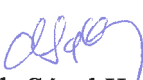
Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a fenti indokokra való hivatkozással az előterjesztés megtárgyalását és a határozati javaslat elfogadását!

Mezőzombor, 2025. július 15.

Tisztelettel:

dr.Sável Kata
jegyző

HATÁROZATI JAVASLAT

Tárgy: A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2024. évi ellátásáról szóló módosított beszámoló elfogadása

Mezőzombor Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalva az alábbi döntést hozza:

Mezőzombor Község Önkormányzata Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készített éves értékelést ismételten megtárgyalta, és a kiegészített, módosított tartalommal elfogadja.

Felhívja a jegyzőt, hogy a tájékoztatót a Borsod- Abaúj- Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály részére az előírt tájékoztatási kötelezettségre hivatkozással küldje meg.

Határidő: azonnal

Felelős: jegyző

1. számú melléklet az előterjesztéshez

Beszámoló a Kapocs Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2024.évi szakmai munkájáról

Tisztelt Képviselő Testület!

A Kapocs Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, mint szolgáltató immáron 4 éve 1 fő alkalmazásával látja el a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást.

A feladatok rendkívül összetettek, a tényleges szakmai munka nem végezhető el csak szakképzett munkatárssal, de erre nincs lehetőség. Kisegítő személyzet plusz 4 fő volt jelen közfoglalkoztatás keretén belül, akik a kézbesítendő levelek megírásában, kihordásában, ruhaadományok szétválogatásában és osztásában vettek részt.

Az év második felében változás történt a feladatot ellátó személyében, 2024. szeptember 15-től szolgálat megbízott vezetője Drótosné Dendel Emese lett és ezt követően 2 főre csökkent a kisegítő személyzet száma.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat célja: a szociális vagy mentálhigiénés problémák, ill. egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló egyének, gyermekek, családok számára az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A segítségnyújtás formája: szociális segítőmunka

A család-és gyermekjóléti szolgálat esetében a szolgáltatás igénybevétele önkéntes és ingyenes.

A jellemző az volt ebben az évben, hogy nagyon sok családban életviteli, lelki-mentális, családi kapcsolati okok miatt feltornyosultak a családok száma. Számos esetben történtek segítő beszélgetések és családlátogatások ezeknél a családoknál.

Az intézmény statisztikai adatai 2024-ban.

Az intézmény éves forgalmát a statisztikai adatok mutatják, ennyi alkalommal találkoztunk, intézkedtünk ügyfeleink érdekében. A személyes találkozások, telefonálások, ügyintézés mellett jelentős időt igényel az adminisztráció, valamint az egyéb szolgáltatásokra fordított idő, amit a statisztika továbbra sem tükröz. Ügyintézés, kérelmek kitöltésére rengeteg időt fordítottunk 2024-ben is, hiszen előszobája vagyunk az Önkormányzat Szociális Osztályának, így minden egyes támogatási forma, amely kérhető, többnyire itt kezdődik el. Sok esetben nem tudják megfelelően értelmezni és kitölteni a nyomtatványokat az ügyfelek, ha kitöltik azokat akkor sajnos tele van hibával, áthúzással. Amennyiben kiadjuk nekik a nyomtatványokat összegyűrik, bepiszkolják azokat.

A szociális segítő munkát, három nagy területre oszthatjuk: **intenzív szociális segítő tevékenység, egyszeri segítségnyújtás, tanácsadás és a segítő tevékenységet támogató speciális szolgáltatásokra.**

1. **Egyszeri segítségnyújtás** alkalmával információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás keretében nyújtunk segítséget, illetve szükség esetén a probléma feltárása után a megfelelő ellátórendszerhez tovább irányítjuk a szolgáltatást igénybe vevőt. Sajnos ezek az esetek nem jelennek meg kellő hangsúllyal a statisztikában annak ellenére, hogy gyakran több órás munkát jelent a szociális szakembernek.

Az idén is, hasonlóan az előző évekhez, jelentős a száma azon ügyfeleknek, akik egyszeri segítségnyújtásért fordulnak a Szolgálatához. Nehéz eligazodni a bürokrácia útvesztőiben, ez sokaknak jelent problémát, de különösen az alacsony iskolázottságú, illetve idős korú lakosság számára.

Továbbá nagy részt kapott a Szolgálat: Rendszeres Gyermekvédelmi Kedvezmény új és felülvizsgálati időszak, Rendkívüli települési támogatás, Közgyógyellátási célú települési támogatás, Óvodáztatási célú települési támogatás, Tanévkezdési települési támogatás, Időskorúak települési támogatása, valamint a szünidői gyermekétkeztetési szeptemberi felülvizsgálata.

Ezen formanyomtatványok kitöltése továbbra is nagy gondot okoz a családoknak, valamint a kérelmekhez csatolandó mellékletek megfelelő formában való benyújtása. A különböző ellátások iránti kérelmek, szezonálisan nagy számban jelentkeznek. Nehéz megértetni az ügyfelekkel, hogy nem tudunk mindenkinek egyszerre segíteni.

2. Intenzív szociális segítő tevékenység

A család-és gyermekjóléti szolgálat részéről: A gondozott család részére, gyámhivatali határozat, gondozási-nevelési terv, együttműködési megállapodás alapján.

A család és gyermekjóléti központ részéről: az esetmenedzserek által koordinált, ellenőrzött, gondozott családokkal végzet esetmunka. A szolgálatnál jelenleg 18 család van alapellátásban és 10 család esetében van védelembé vétel, amely már hatósági együttműködés.

Az alapellátásban lévő családokkal legalább havi háromszor kell a kapcsolatot tartani, melyben szerepelni kell segítő beszélgetésnek és családlátogatásnak egyaránt. Minden családdal együttműködési megállapodás köttetik, együttműködés hiányában hatósági intézkedésre teszek javaslatot a Gyermekjóléti Központ felé.

Az esetmenedzser heti rendszerességgel jön a településre, amikor közös családlátogatásra megyünk.

A védelembé vételi tárgyalások a Gyámhivatal hivatalos helyiségében történnek.

3. Speciális szolgáltatások: pszichológiai, jogi segítségnyújtás, családterápia.

A szolgálatnál megjelent személyek száma 2024.

Igénybevétel módja	Felnőttek száma	Gyerekek száma	Családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	80	52	45
Nem együttműködési megállapodás alapján	499	0	82
Összesen	579	52	127

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői a Sztv. 64§ - az alapján a családsegítés, és a Gyvt. 39-40 §- a szerint látták el feladataikat.

Ez alapján: A családsegítés, családlátogatás tevékenység azt jelenti, hogy a családokat lakóhelyükön többször is meglátogatjuk, kiemelten azokat a családokat, ahol együttműködési megállapodás is történt. Gondozottjainkkal heti szinten, telefonon beszélünk, érdeklődünk életükről, körülményeikről. Azon családokkal, akikkel együttműködési megállapodásunk van havi 3 alkalommal kötelezően találkozunk szükséges.

Krízishelyzet – elhanyagolás, bántalmazás gyanúja – esetén családlátogatásra is mentünk, szükség esetén esetkonferenciákat szerveztünk, javaslatokat tettünk a gyámhivatal felé.

Információt nyújtott, tájékoztatott:

- Családot, egyént, gyermeket a jogairól a szociális, társadalombiztosítási, családtámogatási ellátásokról, az igénylés feltételeiről, módjáról, szükség szerint segítették annak ügymenetét.

Szociális segítő munka keretében segítettük az igénybe vevőt:

- A családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában
- A családban lévő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében
- Mozgósítottuk a család és környezetében lévő erőforrásokat (egyént, szolgáltatást, anyagi, tárgyi lehetőségeket)
- Koordináltuk az esetkezelésben résztvevő szakembereket (Esetgazdaként)
- Esetmegbeszélést, esetkonferenciát szerveztünk (problémák definiálására, vállalt feladatok tisztázására, a segítő folyamat együttes megszervezésére)
- Ezekre az esetkonferenciákra szükség esetén meghívtuk a Központ esetmenedzserét is, aki kívülről - szociális szakemberként - rálátva a problémára segítette a családsegítőket a döntés meghozatalában: mely szerint a problémamegoldása igényel-e hatósági intézkedést.
- A szolgáltatást igénybe vevővel hathavonta értékeltük az esetkezelés eredményességét.
- Együttműködtünk - ellátások közvetítésével - a területén lévő szolgáltatókkal.
- A Gyámhivatal felkérésére, a Központ közvetítésével környezettanulmányt készített.
- Polgármesteri hivatal a gyermekétkeztetés kapcsán nem igényelt környezettanulmányt kérést.

A településen megjelenő elsődleges probléma típusok csoportosítása az érintett gondozott családok tekintetében.

	Családok száma elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma elsődlegessel együtt
Anyagi (megélhetéssel, lakhatással összefüggő)	29	44
gyermeknevelési	35	41
magatartás és teljesítményszavar	21	21
családi-kapcsolati konfliktus	39	52
szenvedélybetegség	11	24
ügyintézésrel kapcsolatos	28	45

Ügyintézésrel kapcsolatos szolgáltatásunkat jellemzően az alábbi problémakörben kérték ügyfeleink:

- bevásárlás, gyógyszerkiváltás stb.
- nyugdíj előtti álláskeresési segély intézése,
- megváltozott munkaképesség személyek ellátásának igénylése
- méltányossági nyugdíj-emelés kérelem,
- információnyújtás különféle ellátásokról (leszállékolás stb.),
- települési támogatások (eseti segély, gyógyszer,)
- kérelmek - nyilatkozatok, meghatalmazások, hivatalos levelek írása,
- szociális tűzifaigénylés, - óraállás lejelentés (gáz, villany)
- időpontegyeztetések különféle szolgáltatókkal, egészségügyi intézményekkel

Foglalkoztatással kapcsolatosan segítettünk:

- önéletrajzírás,
- álláskeresés, telefonos ügyintézés
- információnyújtás álláskeresési segélyről, foglalkoztatást helyettesítő támogatásról,

Életviteli tanácsadás:

- életvezetési problémák feltárása,
- segítő beszélgetések,
- az élet különböző területeinek: család, munka, anyagi javak, egészség, kapcsolatok feltárása, feltérképezése,
- az egyén, ill. család képessé tétele saját életének viteléhez,

Anyagi problémákkal megkereső ügyfeleinknek elsősorban:

- segélyek igénylése, segélyszervezetek, alapítványok közötti kommunikáció
- bútoradomány (közvetítés),
- ruhaadomány osztása folyamatosan, Az éven a Supersum Alapítvány jóvoltából, ruhaadománnyal szeptember hónapba 45 családnak, novemberben 41 családnak tudtunk segíteni,
- Decemberben a Katolikus Karitástól kapott tartós élelmiszer csomaggal segítettünk 4 családot, valamint pelenka adományt kapott 19 kisgyermekes család.

Családi konfliktusok:

- a családi együttélés során jelentkező krízisek, élethelyzeti válságok, feltárása, konfliktusok kezelése, - a válások kapcsán felmerülő gyermekelhelyezés, látthatás szabályozása,
- a szenvedélybetegségek okán kialakult családi ellentétek csökkentése, szükség esetén tovább irányítás a megfelelő egészségügyi intézménybe,

Oktatási intézményekbe történő beilleszkedési nehézségek:

- napjainkban egyre több a nehezen kezelhető, pszichés problémákkal küzdő gyermek, melynek oka főként a fentebb említett problémákra vezethető vissza. A szünetek után a gyermekek nehezen tudnak újra beilleszkedni az óvodai vagy az iskolai közösségbe
- továbbítás egészségügyi szolgáltatóhoz, pszichológiai tanácsadás

A családsegítés szerves részét képezik a személyes találkozások. A problémák megoldásához, mind az együttműködésben állóknál, mind az egyszeri esetkezelésnél jelentős számú ügyintézt végeztünk. A személyes találkozások mellett továbbra is folyamatosan tartják velünk a kapcsolatot az ügyfelek emailbe, Messengeren, telefonon, a statisztikában a bizonyos esetek csökkenése, vagy növekedése ennek tudható be.

Szeptembertől bevezetésre került a KRÉTA rendszeren keresztül történő hiányzások orvosi igazolása, amivel az utólagos igazolás lehetőségét próbálja korlátozni a jogalkotó. Erre a szülők nem számítottak, nagyon sok esetben nem volt lehetőségük visszamenőleg igazoláshoz jutni, ezzel nőtt az igazolatlan iskolai, óvodai hiányzások száma.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a leghatékonyabb, a megfelelő időben érkező segítség. Az elején, a nehézségek kialakulásakor, az akadályok felmerülésekor érkező segítséggel lehet a legeredményesebben megakadályozni a problémák súlyosabbá válását.

Ezért fontos a család- és gyermekjóléti szolgáltatások prevenciós tevékenysége, amely a szolgáltató tevékenység egyik legfontosabb eleme, mivel ezáltal tud megfelelni a szolgáltatása jogszabály által előírt feladatának, vagyis annak, hogy elősegítse a gyermekek családban nevelkedését, támogassa a gyermekek szocializációját, és meggátolja a veszélyeztetettség kialakulását Mezőzombor vonatkozásában. Nagy a hangsúly az alapellátásban történő gondozásnak, igyekszünk maximálisan jelen lenni és összehangoltan dolgozni a szakemberekkel, hogy ne kerüljön sor kiemelésre a gyermekek tekintetében, mindezek ellenére 2024-ben 5 kiskorú gyermeket vittek nevelőszülőhöz, ebből hármat a törvényes képviselő kérelmére emelt ki a gyámhivatal. Két újszülött esetében a védőnői szolgálattal valamint az Esetmenedzserrel egyetértésben nem tudtuk megengedni, hogy hazahozhassa az anya gyermekét a kórházból.

A gyermekjóléti szolgálat a védőnői szolgálattal szükség esetén szorosan együttműködve kíséri figyelemmel a várandós kismamák, valamint a kisgyermekes családok életét. Számtalan esetben kerül sor közös családlátogatásokra a védőnővel, annak érdekében, hogy még nyomatékosabban tudatosítsuk az anyukákban a feladataikat, kötelezettségeiket, körülményeit, helyzetét.

Jelzőrendszer működésének tapasztalatai

A jelzőrendszeri tagokkal az éves szakmai tanácskozás márciusban lett megtartva. A szakmaközi megbeszéléseket is igyekszünk minden alkalommal megtartani.

A szoc. törvény 64§ és a Gyvt. 39-40§ -a alapján a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat észlelő és jelzőrendszert működtetett.

- felhívta a jelzőrendszer figyelmét jelzési kötelezettségükre
- Tájékoztatta a szervezetteket, szolgáltatókat, lakosságot a jelzés lehetőségéről.
- A családsegítő fogadta az évközben érkező jelzéseket és felkereste a jelzett családokat.
- Tájékoztatta a klienseket, családot család-és gyermekjóléti szolgálat intézmény szolgáltatásairól.
- A családsegítő a beérkező jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készített, amit központ jelzőrendszeri koordinátorának rendszeresen megküldött.
- A családsegítő a komplex, rendszerszintű segítségnyújtás, ill. a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében esetmegbeszélést szervez, amiről feljegyzést készít. A gyermekjóléti szolgáltatás alapvető prevenciós feladata a településen lévő észlelő és jelzőrendszer működésének biztosítása, mely lehetővé teszi mindazoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekkel.

A tárgyévben a jelzőrendszer által jelzett leggyakoribb problémák:

- igazolatlan hiányzások
  - higiéniai problémák
  - csonka család, kapcsolattartás
  - gyermekek mentális állapota
  - párkapcsolati problémák
  - anyák lelki bántalmazása élettárs részéről
  - anyagi problémák
  - pszichés, magatartási problémák
  - lakhatási nehézségek
  - szülői elhanyagolás
- Észlelt problémák jellege szerint:

Három jellemző problémával találkoztunk

1. Nagyszámú hiányzás – a szülő tudtával, egészségügyi okok miatt. Javasoltuk az orvosi kivizsgálást a problémák okának megismerésére. Családlátogatások és segítő beszélgetések a gyermekekkel. Rendszeres segítő beszélgetések

2. Életvezetési és / vagy higiénés problémák - Rendszeresen visszatérő probléma 1-1 család esetén a nem megfelelő gyakoriságú tisztálkodás, ill. a tiszta ruha váltásának problémája. Előfordul a ruházat nem megfelelő állapota is. Súlyos higiéniai hiányosságok a lakásokban és azok környezetében. Ennek érdekében többször segítettük a családokat tisztítószerekkel, valamint a gyakorlatban is megmutattuk és elmagyaráztuk azok helyes használatát. Több esetben nem ismerik a megfelelő takarítási feladatokat sem, valamint nagy hiányosság még a szülők alacsony igény szintje.

3. Pszichés problémák, pszichológus segítségének igénylése - Összetett helyzetek, megváltozott családi állapot sokszor eredményez a szülőben is lelki problémát, ami a gyermek nevelésében felmerülő helyzetek tovább generálnak. Sajnálatos módon, pillanatnyilag nincs szakember az intézményben sem és a környező városokban is kevés, aki segítené e szülők és gyermekeik egészséges pszichés állapotának helyreállítását. Ezzel a problémával rendszeresen és egyre gyakrabban keresik meg a helyi családsegítő rendszert és kérünk segítséget, ami túlterhelt és kimerült. Kapcsolattartás: Szülőkkel Előre tervezett találkozók, „párterápiák fiatal pároknak” számos segítő beszélgetés és tanácsadás akár a szexualitás témában is.

Ebben az évben anyagi nehézségek miatt nem került sor a gyermekek nyári táboroztatására.

Közösségépítő-fejlesztő programok voltak, általában egy naposak: húsvéti készülődés, gyermeknap, hétvégi túrák.

Szakmai dokumentációk

A Család-és Gyermejköltségi Szolgálat az alábbi dokumentációt vezeti a papírformában, KENYSZI rögzítés, illetve a GYVR-elektronikus rendszerben a gondozásban részesülő egyének, gyermekek és családjaik személyes adatairól és a gondozási tevékenységről.

Összegzés

2024-ben Fercsákné Varga Melinda 25 év gyakorlatával és tapasztalatával a háta mögött úgy döntött, hogy más területen tevékenykedik tovább. A Szolgálatnál megüresedett vezetői és egyben családsegítői státusz nagyon csábító volt a számomra, mivel mindig is vágytam vissza arra a helyre, ahol megismerkedtem a szociális munka szépségével. Ezért úgy döntöttem több, mint tíz év után, amit gyámügyi szakügyintézőként töltöttem a Szerencsi Járási Hivatal Gyámügyi Osztályán, hogy visszajövök a Szolgálathoz. Az egyszemélyű szolgálat feladatellátása viszont nagy kihívás elé állított. A 10 éves hatósági munka tapasztalata, valamint a lakosság személyes ismerte nagy segítséget jelent eligazodni a nehézségek között, de a Szolgálat preventív munkájához kapcsolódó szabadidős tevékenységek szervezéséhez az anyagi lehetőségek szűkössége mellett jelenleg a személyi feltételek sem adottak.

A továbbiakban is igyekszem a lehetőségekhez mérten, a legjobb tudásom szerint ellátni a feladatomat.

Mezőzombor, 2025.05.05.

Készítette: Drótosné Dendel Emese

